

ด่วนที่สุด

ที่ กต 0805/ 545

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

3 กรกฎาคม 2552

เรื่อง ขออนุมัติลงนามและให้สัตยาบันสนธิสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับญี่ปุ่นว่าด้วยการโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา (สนธิสัญญาโอนตัวนักโทษ)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างสนธิสัญญาฯ ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละ 100 ชุด
2. ร่างหนังสือยืนยันความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นคนชาติของญี่ปุ่น และคำแปลภาษาไทย 100 ชุด

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการเจรจาจัดทำสนธิสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับญี่ปุ่นว่าด้วยการโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษา (สนธิสัญญาโอนตัวนักโทษ) รวม 3 รอบ รอบแรกที่กรุงโตเกียว ระหว่างวันที่ 5-7 พฤศจิกายน 2550 รอบที่สองที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 1-3 กันยายน 2551 และรอบที่สามที่กรุงโตเกียว ระหว่างวันที่ 29-31 ตุลาคม 2551 ตามลำดับ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

1. คณะผู้แทนไทยมีรองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เป็นหัวหน้าคณะ และประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ และกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ส่วนคณะผู้แทนฝ่ายญี่ปุ่นมีผู้อำนวยการกองสนธิสัญญา International Legal Affairs Bureau เป็นหัวหน้าคณะ และประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ โดยทั้งสองฝ่ายสามารถเจรจาตกลงกันได้ทุกข้อบท

2. ร่างสนธิสัญญาฯ มีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับสนธิสัญญาประเภทนี้ที่ประเทศไทยจัดทำกับประเทศต่าง ๆ โดยกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนในการขอโอนและการรับโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาระหว่างรัฐคู่ภาคีไว้ สรุปลักษณะสำคัญได้ ดังนี้

2.1 ผู้ต้องคำพิพากษาที่ถูกพิพากษาลงโทษในดินแดนของภาคีฝ่ายหนึ่งอาจถูกโอนตัวไปยังดินแดนของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งได้เพื่อรับโทษที่ตนถูกพิพากษาต่อไป

/2.2 ผู้ต้องคำพิพากษา...

- 2.2 ผู้ต้องคำพิพากษาอาจถูกโอนตัวได้ถ้าถูกพิพากษาลงโทษจำคุก
 - 2.3 ความผิดที่ถูกพิพากษาลงโทษในรัฐผู้โอน เป็นความผิดทางอาญาที่อาจลงโทษในรัฐผู้รับได้ด้วย
 - 2.4 ผู้ต้องคำพิพากษาที่อาจถูกโอนตัวต้องเป็นคนชาติของรัฐผู้รับตามที่ได้บัญญัติไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของรัฐผู้รับ
 - 2.5 รัฐผู้โอนและรัฐผู้รับเห็นชอบต่อการโอนตัว และผู้ต้องคำพิพากษาให้ความยินยอมต่อการโอนตัว
 - 2.6 ผู้ต้องคำพิพากษาซึ่งกระทำความผิดต่อความมั่นคงภายในและภายนอกของรัฐ ต่อประมุขของประเทศ (ซึ่งในกรณีของไทย คือ องค์พระมหากษัตริย์ หรือสมาชิกราชวงศ์) หรือต่อกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสมบัติที่มีค่าทางศิลปะของชาติ จะไม่ได้รับการโอนตัว
 - 2.7 ผู้ต้องคำพิพากษาที่อาจถูกโอนตัวจะต้องได้รับโทษในรัฐผู้โอนเป็นระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในของรัฐผู้โอนแล้ว
 - 2.8 ผู้ต้องคำพิพากษายังมีระยะเวลาที่ต้องรับโทษต่อไปอีกไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - 2.9 รัฐผู้โอนยังคงไว้ซึ่งเขตอำนาจแต่ผู้เดียวในการที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกคำพิพากษาของศาลตน
 - 2.10 การบังคับโทษตามคำพิพากษาต่อภายหลังการโอนตัว ให้เป็นไปตามกฎหมายและวิธีการของรัฐผู้รับ
 - 2.11 สนธิสัญญาฉบับนี้จะต้องได้รับการสัตยาบันและจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่สามสิบหลังจากวันที่มีการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกัน
3. อนึ่ง โดยที่ฝ่ายญี่ปุ่นมีประเด็นที่ละเอียดอ่อนเป็นอย่างมากสำหรับบุคคลที่เรียกว่า “ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรพิเศษ” (special permanent resident) เพราะเป็นเรื่องทางประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่บุคคลเหล่านี้สูญเสียสัญชาติญี่ปุ่นไปในระหว่างสงคราม อีกทั้ง ญี่ปุ่นมีกฎหมายภายใน กำหนดไว้ด้วยว่า คนชาติญี่ปุ่นหมายถึง บุคคลผู้มีสัญชาติญี่ปุ่น รวมถึง ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรพิเศษ คณะผู้แทนเจรจาของทั้งสองฝ่ายจึงเห็นชอบให้ระบุไว้ในร่างสนธิสัญญาฯ โดยใช้ถ้อยคำที่ว่า ผู้ต้องคำพิพากษาที่อาจได้รับการโอนตัวภายใต้สนธิสัญญาฯ จะต้องเป็นคนชาติของรัฐผู้รับตามที่ได้บัญญัติไว้ตามกฎหมายของรัฐผู้รับ และได้ตกลงให้มีการแลกเปลี่ยนหนังสือยืนยันความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นคนชาติของญี่ปุ่น ซึ่งระบุว่า คำว่า “คนชาติ” ในวรรค บี เล็ก ของข้อ 3 ของสนธิสัญญาฯ หมายความว่า สัญชาติญี่ปุ่น หรือ ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรพิเศษตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายพิเศษว่าด้วยการควบคุมคนเข้าเมือง รวมถึง บุคคลที่สูญเสียสัญชาติญี่ปุ่นโดยผลของสนธิสัญญาสันติภาพกับญี่ปุ่น
- ทั้งนี้ ฝ่ายญี่ปุ่นประสงค์จะให้มีการแลกเปลี่ยนหนังสือยืนยันความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวระหว่างพิธีลงนามสนธิสัญญาฯ ด้วย

4. สนธิสัญญาโอนตัวนักโทษฉบับนี้และหนังสือยืนยันความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นคนชาติของญี่ปุ่นไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรคสอง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา เนื่องจากมีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว คือ พระราชบัญญัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินการตามคำพิพากษาคดีอาญา พ.ศ. 2527 (แก้ไข พ.ศ. 2530)

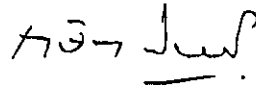
5. กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

5.1 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ลงนามสนธิสัญญาฯ และให้กระทรวงการต่างประเทศให้สัตยาบันสนธิสัญญาฯ ในโอกาสอันเหมาะสมตามแต่จะตกลงกับฝ่ายญี่ปุ่นต่อไป

5.2 ให้มีการแลกเปลี่ยนหนังสือยืนยันความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นคนชาติของญี่ปุ่นระหว่างพิธีลงนามสนธิสัญญาฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาข้อ 5

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองสนธิสัญญา

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 1047, 1114

โทรสาร 0 2643 5020